

Brüsszel, 2019. június 27.
(OR. en)

9134/19

Intézményközi referenciaszám:
2019/0056(NLE)

SOC 353
EMPL 263
ECOFIN 479
EDUC 238

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	8838/19
Biz. dok. sz.:	7015/19
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról – Elfogadás

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2019. február 27-én az EUMSZ 148. cikkének (2) bekezdése alapján benyújtotta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozati javaslatot. A Bizottság azt javasolta, hogy 2019-ben változatlan formában maradjanak meg a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó 2018. évi iránymutatások. 2018-ban az iránymutatásokat összhangba hozták a szociális jogok európai pillérében foglalt elvekkel¹.

¹ A foglalkoztatási iránymutatásokat első alkalommal 2010-ben, az Európa 2020 stratégia alapjául szolgáló integrált csomagként, a széles körű gazdasági iránymutatásokkal együtt fogadták el.

A Foglalkoztatási Bizottság (EMCO) továbbította a Tanácsnak a foglalkoztatási iránymutatásokra vonatkozó véleményét², amely magában foglalja a szociális védelemmel foglalkozó bizottságnak (SPC) az iránymutatások szociális vonatkozásaival kapcsolatos hozzájárulását. Munkájuk során mindkét bizottság kellően figyelembe vette az Európai Parlamentnek a 2019. március 20-i plenáris ülésén elfogadott véleményét.

Az Európai Tanács a 2019. március 21–22-i ülésén megvizsgálta az uniós foglalkoztatási helyzetet és következtetéseket fogadott el ezzel kapcsolatban.

A bizottságok munkájából kiindulva a szociális kérdésekkel foglalkozó munkacsoport 2019. május 6-án megvizsgálta a javaslatot. Ennek során a munkacsoport figyelembe vette az Európai Parlament azon véleményét is, hogy a bizottsági javaslat módosítás nélkül kerüljön elfogadásra.

A Régiók Bizottsága úgy döntött, hogy nem nyilvánít véleményt a javaslatról³. A Gazdasági és Szociális Bizottság a 2019. június 20-i plenáris ülésén fogadta el véleményét.

A Tanács most már rendelkezik az összes szükséges véleménnyel a 2019. évi foglalkoztatási iránymutatások megvizsgálásához.

A foglalkoztatási iránymutatások szövege tájékoztatásként mellékelten szerepel (I. melléklet).

II. KONKLÚZIÓ

Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy vizsgálja meg a teljes véleménycsomagot és adott esetben ajánlja az EPSCO Tanácsnak, hogy a 2019. július 8-i ülésén fogadja el a jogász-nyelvész szakértők által véglegesített és a 10475/19 dokumentumban foglalt foglalkoztatási iránymutatásokat.

² Az EMCO elnökének 2019. április 29-i levele.

³ A Régiók Bizottságának 2019. május 8-i levele.

Az (EU) 2018/1215 határozatban és a 7015/19 bizottsági dokumentumban szereplő foglalkoztatási iránymutatások

5. iránymutatás: A munkaerő-kereslet fellendítése

A tagállamoknak elő kell segíteniük minőségi munkahelyek létrehozását, többek között a vállalkozások előtt álló, a munkaerő-felvétellel kapcsolatos akadályok csökkentésével, a felelős vállalkozói tevékenység és a valódi önfoglalkoztatás ösztönzésével, és különösen a mikro- és kisvállalkozások létrehozásának és növekedésének támogatásával. Tevékenyen elő kell mozdítaniuk a szociális gazdaság megvalósulását és elő kell segíteniük a szociális innovációt. A tagállamoknak ösztönözniük kell a munka azon innovatív formáit, amelyek minőségi munkalehetőségeket teremtenek.

Az adóterheket a munka megadóztatásáról más, a foglalkoztatás és a növekedés szempontjából kevésbé káros adózási forrásokra kell áthelyezni, figyelembe véve az adórendszer újraelosztási hatását, ugyanakkor gondoskodva azon bevételek megóvásáról, amelyek a megfelelő szociális védelmi és növekedésserkentő kiadások fedezéséhez szükségesek.

A tagállamoknak – a szociális partnerek autonómiájának tiszteletben tartásával – ösztönözniük kell olyan átlátható és kiszámítható bérmegállapítási mechanizmusok alkalmazását, amelyek lehetővé teszik a termelékenység alakulásától függő rugalmas bérezést, és tisztességes életszínvonalat lehetővé tevő méltányos béreket biztosítanak. Ezekben a mechanizmusokban figyelembe kell venni a képzettségi szintek különbségeit, valamint az egyes régiók, ágazatok és vállalkozások gazdasági teljesítménye közötti eltéréseket. A nemzeti gyakorlatok tiszteletben tartása mellett a tagállamoknak és a szociális partnereknek megfelelő minimálbér-szinteket kell biztosítaniuk, figyelembe véve azoknak a versenyképességre, a munkahelyteremtésre és a dolgozói szegénységre gyakorolt hatását.

6. iránymutatás: A munkaerő-kínálat növelése, valamint a munkavállalás, a készségek és a kompetenciák javítása

A technológiai, környezeti és demográfiai változásokkal összefüggésben a tagállamoknak a szociális partnerekkel együttműködve elő kell mozdítaniuk a termelékenység és a foglalkoztathatóságot azáltal, hogy megfelelő tudást, készségeket és kompetenciákat kínálnak az emberek munkával töltött életszakasza során, választ adva az aktuális és a jövőbeli munkaerőpiaci igényekre. A tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges beruházásokat mind az alap-, mind pedig a továbbképzés terén (egész életen át tartó tanulás). Az oktatási és képzési rendszerek strukturális gyengeségeinek kezelése, valamint a minőségi és inkluzív oktatás, képzés és egész életen át tartó tanulás biztosítása érdekében együtt kell működniük a szociális partnerekkel, az oktatási és képzési szolgáltatókkal, a vállalkozásokkal és más érdekelt felekkel. Törekedniük kell annak biztosítására, hogy pályamódosítás esetén lehetőség legyen a képzési jogosultságok átvitelére. Ez várhatóan lehetővé teszi mindenki számára, hogy jobban felkészüljön a munkaerőpiaci igények változásaira, jobban alkalmazkodjon azokhoz és sikeresen kezelje a pályamódosításokat, ezáltal erősítve a gazdaság megrázkódtatásokkal szembeni ellenálló képességét.

A tagállamoknak elő kell segíteniük, hogy az oktatásban – és ezzel összefüggésben a kisgyermekkorai nevelés területén – mindenki számára megvalósuljon az esélyegyenlőség. Általánosságban emelniük kell az oktatás szintjét, különösen a legkevésbé képzettek és a hátrányos helyzetű tanulók körében. Biztosítaniuk kell a megfelelő színvonalú tanulási eredményeket, meg kell erősíteniük az alapkészségeket, csökkenteniük kell az iskolát korán elhagyó fiatalok számát, valamint fokozniuk kell a felnőtteknek a továbbképzésben való részvételét. A tagállamoknak szakoktatási és szakképzési rendszereikben meg kell erősíteniük a munkaalapú tanulást, többek között színvonalas és eredményes tanulószerveződéses gyakorlati képzések által, fokozniuk kell a felsőoktatás munkaerőpiaci relevanciáját, javítaniuk kell a készségek nyomon követését és előrejelzését, láthatóbbá és összehasonlíthatóbbá kell tenniük a készségeket, valamint növelniük kell a formális oktatás és képzés keretein kívül megszerzett készségek és kompetenciák elismerésének és érvényesítésének lehetőségeit. Fejlesztelniük és növelniük kell a rugalmas szakmai továbbképzések kínálatát és kihasználtságát. A tagállamoknak támogatniuk kell az alacsony képzettségű felnőtteket is hosszú távú foglalkoztathatóságuk fenntartásában vagy fejlesztésében azáltal, hogy javítják a minőségi tanulási lehetőségekhez való hozzáférést és azok kihasználtságát a kompetenciafejlesztési pályák kialakítása révén, beleértve a készségek felmérését, a munkaerőpiaci lehetőségekhez igazított oktatási és képzési kínálatot, valamint a megszerzett készségek érvényesítését és elismerését.

Kezelní kell a munkanélküliség és az inaktivitás problémáját, többek között az álláskereséshez, a képzéshez és az átképzéshez nyújtott támogatáson alapuló tényleges, megfelelő időben történő, összehangolt és testre szabott segítségnyújtás révén. A tartós és a strukturális munkanélküliség jelentős csökkentése és megelőzése érdekében olyan átfogó stratégiákat kell követni, amelyek magukban foglalják a legkésőbb a munkanélkülivé válástól számított 18. hónap végén elvégzett mélyreható egyedi értékelést is. Továbbra is foglalkozni kell az ifjúsági munkanélküliség, valamint a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok problémájával, mégpedig a korai iskolaelhagyás megelőzése és az iskolából vagy képzésből a munkába való átmenet strukturális javítása révén, többek között az ifjúsági garancia⁴ teljes körű végrehajtása segítségével.

A tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy egyrészt felszámolják a munkaerőpiaci részvétel előtt álló akadályokat és visszatartó tényezőket, másrészt ösztönözzék a munkaerőpiacra való belépést, mindenekelőtt a munkaerőpiacról leginkább kiszorult személyek vonatkozásában. A tagállamoknak támogatniuk kell a fogyatékkal élő személyek igényeihez igazodó munkahelyi környezet kialakítását, többek között célzott pénzügyi támogatással és olyan szolgáltatások biztosításával, amelyek lehetővé teszik számukra a munkaerőpiacon és a társadalomban való részvételt.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell a nemek közötti egyenlőséget és a nők munkaerőpiaci részvételének fokozását, többek között az esélyegyenlőség és egyenlő szakmai előmeneteli lehetőségek biztosításával, valamint a részvételt akadályozó tényezők megszüntetésével. A nemek közötti bérkülönbségeket fel kell számolni, és ehhez többek között egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért egyenlő díjazást kell biztosítani. Mind a nők, mind pedig a férfiak számára meg kell könnyíteni a munka, a családi élet és a magánélet összeegyeztetését, különösen a tartós ápolás-gondozáshoz és a megfizethető, színvonalas kisgyermekkorai nevelési és gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása révén. A tagállamoknak gondoskodniuk kell róla, hogy megfelelő családi szabadság és rugalmas munkafeltételek álljanak a szülők és az ápolási és gondozási feladatokat ellátó más személyek rendelkezésére a munka, a családi élet és a magánélet közötti egyensúly megteremtése érdekében, valamint elő kell segíteniük, hogy ezeknek a jogosultságoknak az igénybevétele terén egyensúly legyen a nők és a férfiak között.

⁴ HL C 120., 2013.4.26., 1. o.

7. iránymutatás: A munkaerőpiacok működésének és a szociális párbeszéd hatékonyságának a javítása

Annak érdekében, hogy a dinamikus és termelékeny munkaerőt, a munkavégzés új formáit és az új üzleti modelleket a tagállamok ki tudják használni, együtt kell működniük a szociális partnerekkel a rugalmasság és a biztonság elvének területein, egyensúlyt teremtve a jogok és a kötelezettségek között. Csökkenteniük kell és meg kell akadályozniuk a munkaerőpiaci szegmentációt, küzdeniük kell a be nem jelentett munkavégzés ellen, és elő kell segíteniük a határozatlan időre szóló foglalkoztatási formákra való áttérést. A foglalkoztatás védelmére vonatkozó szabályoknak, a munkajognak és az intézményeknek együttesen egyrészt megfelelő környezetet kell biztosítaniuk a munkaerő-felvételhez, másrészt gondoskodniuk kell arról, hogy a munkaadók kellő rugalmassággal, a munkavállalók megfelelő biztonságát, valamint egészséges, biztonságos és megfelelően kialakított munkakörnyezetét megőrizve gyorsan alkalmazkodni tudjanak a gazdasági környezetben bekövetkező változásokhoz. Meg kell akadályozni a bizonytalan munkakörülményekhez vezető munkaviszonyokat, többek között az atipikus szerződésekkel való visszaélés elleni küzdelem révén. A munkaviszony jogellenes megszüntetése esetén biztosítani kell a tényleges és pártatlan vitarendezés lehetőségét, valamint a jogorvoslathoz való jogot, ideértve a megfelelő kártérítést is.

A szakpolitikáknak a munkaerőpiaci részvételnek, valamint a kereslet és kínálat összehangolásának a fokozására, a pályamódosítások megkönnyítésére és mindezek támogatására kell irányulniuk. A tagállamoknak a munkaerőpiaci részvételre képes személyeket – munkaerőpiaci részvételük érdekében – hatékonyan ösztönözniük és támogatniuk kell. A tagállamoknak meg kell erősíteniük az aktív munkaerőpiaci politikák hatékonyságát azáltal, hogy fokozzák azok célzott alkalmazását, az azokra vonatkozó tájékoztatást, azok hatókörét, és jobban összekapcsolják azokat a munkanélkülieknek az álláskeresés időszakában jogaik és kötelezettségeik alapján nyújtott jövedelemtámogatással. A tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy hatékonyabb és eredményesebb állami foglalkoztatási szolgálatok jöjjenek létre az álláskeresőknak megfelelő időben kínált, személyre szabott segítségnyújtás, a munkaerőpiaci kereslet támogatása és a teljesítményalapú irányítás végrehajtása révén.

A tagállamoknak megfelelő, észszerű időtartamra szóló álláskeresési ellátást kell biztosítaniuk a munkanélküliek számára az általuk befizetett járulékokkal arányos mértékben és a nemzeti támogathatósági szabályokkal összhangban. Az ilyen ellátás nem tarthatja vissza a foglalkoztatásba való gyors visszatérést és aktív munkaerőpiaci intézkedésekkel kell együtt járnia.

Támogatni kell a tanulók és a munkavállalók mobilitását a foglalkoztathatósághoz szükséges készségek szintjének növelése és az európai munkaerőpiac teljes potenciáljának kiaknázása érdekében. Meg kell szüntetni azokat az akadályokat, amelyek az oktatás és képzés, a foglalkoztatói nyugdíjak és az egyéni nyugdíjak, valamint a képesítések elismerése terén a mobilitás útjában állnak. A tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítása érdekében, hogy a közigazgatási eljárások ne akadályozzák szükségtelenül a más tagállamokból származó munkavállalók foglalkoztatását. A tagállamoknak továbbá meg kell akadályozniuk a meglévő szabályokkal való visszaéléseket, és orvosolniuk kell az „agyelszívás” egyes régiókat potenciálisan sújtó problémáját.

A tagállamoknak – a meglévő nemzeti gyakorlatokra építve, valamint a hatékonyabb szociális párbeszéd és a jobb társadalmi-gazdasági eredmények elérése érdekében – biztosítaniuk kell a szociális partnerek kellő időben történő és érdemi részvételét a foglalkoztatási, a szociális és adott esetben a gazdasági reformok és szakpolitikák kialakításában és végrehajtásában, többek között a szociális partnerek kapacitásának növeléséhez nyújtott támogatás révén. A szociális partnereket – autonómiájuk és a kollektív fellépéshez való joguk teljes tiszteletben tartása mellett – arra kell ösztönözni, hogy az őket érintő kérdésekben tárgyalásokat folytassanak és kollektív szerződéseket kössenek.

Adott esetben – a meglévő nemzeti gyakorlatokra építve – a tagállamoknak figyelembe kell venniük a témában érintett társadalmi szervezetek foglalkoztatási és szociális kérdésekkel kapcsolatos tapasztalatait.

8. iránymutatás: Mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség előmozdítása, a társadalmi befogadás elősegítése és a szegénység elleni küzdelem

A tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a mindenki számára nyitott, befogadó munkaerőpiacokat azáltal, hogy olyan hatékony intézkedéseket vezetnek be, amelyek a megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelmet célozzák és az alulreprezentált csoportok számára érvényt szereznek az esélyegyenlőségnek a munkaerőpiacon. Egyenlő bánásmódot kell biztosítaniuk a foglalkoztatás, a szociális védelem, az oktatás és az árukhoz és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében, a nemtől, faji vagy etnikai származástól, vallástól vagy meggyőződéstől, fogyatékoságtól, kortól vagy szexuális irányultságtól függetlenül.

A tagállamoknak korszerűsíteniük kell a szociális védelmi rendszereket annak érdekében, hogy hatékony, eredményes, fenntartható és megfelelő szociális védelmet biztosítsanak az egyén életének valamennyi szakaszában, elősegítve a társadalmi befogadást és a felfelé irányuló szociális mobilitást, ösztönözve a munkaerőpiaci részvételt és az egyenlőtlenségek kezelését, többek között az adó- és ellátási rendszereik kialakítása révén. Az általános megközelítések szelektív módszerekkel való kiegészítése növelni fogja a szociális védelmi rendszerek hatékonyságát. A szociális védelmi rendszerek korszerűsítése várhatóan megkönnyíti a hozzáférést, valamint fokozottabb fenntarthatóságot, továbbá a megfelelőség és a minőség javulását fogja eredményezni.

A tagállamoknak az aktív befogadás három ágának – a megfelelő jövedelemtámogatásnak, a befogadó munkaerőpiacoknak és a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférésnek – a kombinációjával az egyéni szükségleteknek megfelelő megelőző és integrált stratégiákat kell kidolgozniuk és végrehajtaniuk. A szociális védelmi rendszereknek biztosítaniuk kell a megfelelő minimumjövedelmet mindazok számára, akik nem rendelkeznek elegendő forrással, és az embereknek a munkaerőpiacon és a társadalomban való aktív részvételre történő ösztönzése révén elő kell mozdítaniuk a társadalmi befogadást.

A megfizethető, hozzáférhető és minőségi szolgáltatások – így a kisgyermekkorai nevelés és gondozás, az iskolán kívüli gondozás, az oktatás, a képzés, a lakhatás, az egészségügyi szolgáltatások és a tartós ápolás-gondozás – rendelkezésre állása elengedhetetlen az esélyegyenlőség biztosításához, többek között a nők, a gyermekek és a fiatalok számára is. Különös figyelmet kell fordítani a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre, és ennek keretében többek között csökkenteni kell a dolgozói és a gyermekszegénységet. A tagállamoknak gondoskodniuk kell róla, hogy mindenki hozzáférhessen az alapvető szolgáltatásokhoz. A tagállamoknak megfelelő szociális bérlakáshoz jutást vagy lakhatási támogatást kell biztosítaniuk a rászorulóknak és a kiszolgáltatott helyzetben levő személyek részére. A hajléktalanság kérdésével külön foglalkozni kell. Figyelembe kell venni a fogyatékkal élő személyek sajátos szükségleteit.

A tagállamoknak – a fenntarthatóság hosszú távú megőrzése mellett – biztosítaniuk kell a minőségi és megfizethető megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz és a tartós ápolás-gondozáshoz való időben történő hozzáférést.

A növekvő élettartam és a demográfiai változások összefüggésében a tagállamoknak biztosítaniuk kell a munkavállalók és az önálló vállalkozók számára a nyugdíjrendszerek megfelelőségét és fenntarthatóságát, egyenlő esélyeket biztosítva a nőknek és a férfiaknak a nyugdíjjogosultság megszerzéséhez, többek között a megfelelő jövedelmet biztosító kiegészítő rendszerek révén. A nyugdíjreformokat a munkával töltött életszakaszt meghosszabbító intézkedésekkel – például a tényleges nyugdíjkorhatár felemelésével – kell alátámasztani, és azokat a tevékeny időskorra vonatkozó stratégiák keretébe kell foglalni. A tagállamoknak konstruktív párbeszédet kell kialakítaniuk a témában érintett érdekelttekkel, és lehetővé kell tenniük a reformok megfelelő fokozatos bevezetését.
